



## LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, el. p. dmm@lrkm.lt.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2022-02- Nr.

Į 2022-02-17 Nr. (1.20Mr) 2T-218

### DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymo „Dėl Rekomendacijų dėl baudžiamosiose ir administracinių nusižengimų bylose atlygintinų advokato ar advokato padėjėjo suteiktų paslaugų maksimalaus dydžio patvirtinimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas) pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų jiems neturi, tačiau atkreipia dėmesį į tam tikrus Nutarimo projekto ir Įsakymo projekto turinio aspektus.

Nutarimo projektu tvirtinamame Prašymų atlyginti advokato ar advokato padėjėjo suteiktų paslaugų baudžiamosiose ir administracinių nusižengimų bylose išlaidas nagrinėjimo tvarkos apraše reglamentuojama prašymų dėl atstovavimo išlaidų atlyginimo pateikimo tvarka, tačiau nenurodoma per kiek laiko nuo įsiteisėjusio teismo procesinio sprendimo asmuo gali kreiptis į kompetentingą instituciją dėl tokių išlaidų atlyginimo.

Įsakymo projektu tvirtinamų Rekomendacijų dėl baudžiamosiose ir administracinių nusižengimų bylose atlygintinų advokato ar advokato padėjėjo suteiktų paslaugų maksimalaus dydžio (toliau – Rekomendacijos) 3 punkte numatomi kriterijai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama nustatant advokato ar advokato padėjėjo suteiktų teisinių paslaugų maksimalų dydį. Šiuo atveju 3.2 papunktyje nustatomas kriterijus „bylos aplinkybės“, manytina, yra perteklinis ir neturi esminės reikšmės nustatant atstovavimo išlaidų dydį, t. y. bylos faktinės aplinkybės (pagrindžiančios ar paneigiančios teisės pažeidimo padarymą), susijusios su atitinkama nusikalstama veika ar administraciniu nusižengimu, nekoreliuoja su atstovavimo išlaidų dydžiu, juolab kad Rekomendacijose numatomi atstovavimo išlaidų maksimalių dydžių koeficientai priskirtini pagal nusikalstamų veikų kategorijas, išskiriant administracinius nusižengimus. Be to, Rekomendacijų 3.1, 3.4, 3.8, 3.9 papunkčiuose numatyti kriterijai savo pobūdžiu yra pakankamai susiję su bylos aplinkybėmis. Taip pat siūlytina įvertinti ir teismų praktikoje taikomus kriterijus sprendžiant dėl atstovavimo išlaidų atlyginimo baudžiamosiose ar administracinių nusižengimų bylose, kaip antai, parengtų procesinių dokumentų pobūdį ir skaičių, gynėjo ar įgalioto atstovo aktyvumą procese.

Rekomendacijų 10 ir 13 punktuose numatyti atlygintinų atstovavimo išlaidų maksimalūs dydžiai, tačiau iš nuostatų dėstymo nėra visiškai aišku, ar visi koeficientai taikomi už atstovavimui skirtą laiką (valandas), ar rengiant procesinius dokumentus koeficientas taikytinas už atitinkamą dokumento vienetą. Manytina, kad dėl teisinio aiškumo reikėtų patikslinti, ar procesinių dokumentų rengimo atveju skaičiuotinos atitinkamam dokumentui parengti skirtos valandos, ar koeficientas taikomas dokumento vienetui.

Rekomendacijų 15 punkte numatoma, kad *atstovavimo laikas skaičiuojamas nuo faktinio bylos nagrinėjimo pradžios iki pabaigos, neįskaitant pertraukų, ir vienoje byloje sumuojamas*. Pažymėtina, kad tokia nuostata iš esmės prieštarauja baudžiamajam procesui ir administracinių nusižengimų teisenai. Svarbu pastebėti, kad vien baudžiamasis procesas susideda iš kelių etapų, iš kurių „faktinis bylos nagrinėjimas“ prasideda tik teisme, t. y. prokurorui surašius kaltinamąjį aktą ir jį su bylos medžiaga perdavus teismui. Kaip antai, Rekomendacijose nurodoma, kad atstovavimo išlaidos atlyginamos ir už advokato ar advokato padėjėjo teiktas paslaugas ikiteisminio tyrimo metu, kai byla nėra nagrinėjama, o tik siekiama atskleisti galimai padarytas nusikalstamas veikas (įrodymų rinkimas, jų tyrimas ir pan.), todėl siūlytina nuostatą tikslinti atsižvelgiant į baudžiamojo proceso ir administracinių nusižengimų teisenos ypatumus. Taip pat nėra aišku, kodėl išskiriamos bylos proceso pertraukos, jeigu nurodoma, kad laikas skaičiuojamas nuo *pradžios iki pabaigos*.

Atsižvelgiant į tai, kad teismų praktikoje, ypač bylas nagrinėjant apeliacinėje instancijoje, neretai perskaičiuojamas atstovavimo išlaidų dydis ir vertinama, ar atstovavimo išlaidų maksimalus dydis skaičiuotinas įskaitant pridėtinės vertės mokestį (PVM), siūlytina aiškiai ir nedviprasmiškai Rekomendacijose nurodyti šį ypatumą.

Ministerijos kancleris

Rolandas Kvietkauskas